

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 6. Vtrum Christi corpus sit mobiliter in hoc sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

quantitatem; sed ad solam substantiam Corporis Christi: ergo quantitas, & alia accidentia, non sunt hic ex vi verborum: ergo per concomitantiam. Confirmatur, Quia veritas verborum non postulat, nisi ut hic sit substantia Corporis Christi, constans ossibus, nervis, carne, &c. Atqui substantia corporis humani non includit in suo conceptu accidentia; sed formas substantiales quibus unumquodque organum constituitur: quamvis, ut convenienter naturæ suæ existat, accidentia requirantur.

Dixi, si quantitas est res distincta à substantiâ: nã, si non distinguitur, est hic ex vi verborum; sicut & ipsa corporis substantia.

23
Accidentia
corporis
absoluta
à loco.

Dico Secundò, Omnia etiam accidentia corporea, quæ Corpori Christi per se conveniunt sine ordine ad locum, sunt etiam in Eucharistiâ; & quidem concomitanter. Ita D. Thomas hic & communis sententia Doctorum. Et colligitur ex Concilio Trident. sess. 13. cap. 3. Ratio est; quia hæc omnia sunt extra substantiam Corporis Christi: ergo non sunt hic ex vi verborum. Necessariâ tamen connexionem habent cum illo corpore, ita ut corpus sine illis non sit perfectum, nec tamen à loco dependent: ergo debent ibi esse concomitanter. Itaque hic est claritas illius corporis, & imcompatibilitas, & subtilitas, & agilitas; & aliæ qualitates naturales & supernaturales. Figura tamen figurata, & extensio non est hic, quia pendet ex commensuratione ad locum.

Notes glo-
siosa.

24
Accidentia
Animæ
Christi
perpetua.

Dico Tertio, Omnes quoque Animæ qualitates naturales & supernaturales, omnesque eius perpetuæ functiones sunt in Eucharistiâ, & quidè concomitanter; v. g. lumen gloriæ, visio beatificæ, charitas, & cetera illius Animæ beatissimæ dona. Ratio est; quia hæc omnia necessariam habent connexionem cum illa anima; & anima cum corpore: ergo & illa cum corpore habent necessariâ connexionem.

25
Accidentia
facile
mobilia;

In triduo
mortis.

De Accidentibus autem corporis, vel animæ quæ facile mutantur; ut sunt cogitationes volubiles; & volitiones, operationesque sensuum, probabile est; non esse in Eucharistiâ: quia nullâ stabilem connexionem habent cum anima vel corpore, neque sunt necessaria ad eius perfectionem. Confirmatur; Quia alioqui fatendum erit assidue in Eucharistiâ fieri eas mutationes, quæ fiunt in corpore, vel anima Christi extra Sacramentum in cælo; quod non est credibile. Probabile tamen valde est, si quis Apostolorum in triduo mortis confecisset Eucharistiâ, eamque servasset usque ad resurrectionem, Corpus Christi sub speciebus recepturum fuisse animam, & reliquas perfectiones naturales, & supernaturales, quas extra accipiebat. Ratio est; quia non conveniebat ut corpus illud in Eucharistiâ maneret mortuum; & imperfectum, quando in statu naturali vivens & perfectum erat.

DVBIVM II.

Quomodo intelligendum sit, quod ait D. Thomas Quantitatem Corporis Christi existere sub singulis partibus hostiæ, eò quod sit ibi concomitanter?

16 R Espondeo, Omnia explicatio Caicetani, quæ bene refutatur à Scoto dist. 10. q. 1.

Sensum D. Thomæ esse, quantitatem ibi esse, non propter seipsam; sed propter substantiam Corporis Christi, quam afficit: unde oportere, ut accommodetur ipsi corpori, & talè modum existendi habeat, qualem habet corpus: quare, cum substantia corporis existat indivisibiliter, oportere ut etiam quantitas similiter existat.

Quantitas
est in Eu-
char. pro-
pter sub-
stantiam
corporis.

ARTICVLVS V.

Utrum Corpus Christi sit in hoc Sacramento, sicut in loco?

R Espondeatur Negatiuè. Ratio est, Quia Corpus Christi est sub speciebus, sicut substantia sub accidentibus, excepta informatione: atqui substantia non est sub accidentibus, tanquam in loco. Vide D. Thomam.

27

DVBIVM I.

An saltem respectu spatij sit velut in loco? Spatium enim manet immobile dum transfertur Corpus Christi, sicut locus manet immobilis dum transfertur locatum.

R Espondeo; Corpus Christi verè & propriè est in hoc spatio, in quo sunt species, eo modo, quo res spirituales sunt in loco; sicut Angelus est in spatio corporis assumpti, & anima rationalis in spatio corporis humani. Colligitur ex Concilio Trident. sess. 13. cap. 1.

Responso
est afir-
mans.

Probatur; Quia ut aliquid dicatur esse propriè hic, vel ibi, non est necesse, ut loco coextendatur per partes, sicut corpora; sed potest esse totum in singulis loci partibus, & punctis; qui modus existendi hîc, vel ibi, est perfectior, quam corporum; quia totam rem colligit in omnia puncta spatij. Et hoc modo Christi Corpus in Sacramento existens est in loco, adeo ut speciebus detractis possit diuinitus conservari in eadem designatione vbi erat antè, non minus, quam Angelus, quando corpus assumptum evanuit, potest permanere in eodem loco.

DVBIVM II.

Utrum sit hic Circumscriptiuè, an Definitiuè?

R Espondeo, Propriè neutro modo; ut docet D. Thomas: sed nouo modo, qui est sine exemplo. Non Circumscriptiuè: quia per partes non coextenditur spatio, nec superficies ambiens ei configuratur. Non etiam Definitiuè: quia non ita est hic, quin ex vi huius modi existendi possit simul esse alibi naturaliter sine nouo miraculo; ut patet diuisâ hostiæ, & in diuersa translata. Id autem, quod Definitiuè dicitur esse alicubi, ita debet ibi esse, ut naturaliter repugnet ei esse alibi, ex vi illius modi existendi.

29
Christus
hic est in
loco nouo
modo, qui
est sine ex-
emplo.

ARTICVLVS VI.

Utrum Christi Corpus sit mobilitèr in hoc Sacramento?

R Espondeo, & Dico Primo, Corpus Christi in hoc Sacramento verè & propriè transfertur; ac

30
Christus
ad motum
specierum
mouetur,

tur; ac proinde mouetur de loco in locum ad motum specierum. Est certa. Nam Concilium Trident. sess. 17. cap. 6. definit: *Christum unigenitum Dei Filium in processibus circumgestandum*: quæ circumgestatio non potest fieri sine motu locali. Et ratio est, quia Corpus Christi est realiter connexum speciebus: ergo dū species transferuntur de loco in locum, simul transit Corpus Christi de loco in locum. Vnde reiicienda est sententia Durandi dist. 10. q. 3. quam approbat Caietanus hoc loco; scilicet Corpus Christi, nec per se, nec per accidens moueri ad motum hostiæ; sed solum dici moueri denominatione extrinsecâ. Neque id sentit D. Thomas: nam vult Christum moueri secundum esse, quod habet in Sacramento; quamuis secundum esse, id est, secundum modum essendi, quem habet in cælo, maneat immobilis: atqui esse, quod habet in Sacramento, est illi Corpori intrinsecum: ergo motus, quo mouetur secundum illud esse, est illi intrinsecus. Deinde, si solum diceretur moueri per denominationem extrinsecam, cō quod species moueantur; etiam diceretur calefieri, frige fieri, quia species has mutationes subeunt: quod tamen D. Thomas non concedit. Nec obstat, quod dicat, *illud moueri per accidens*; quia id solum est, non moueri per se primo; sed ad motum specierum; sicut mouetur anima, dum quis transfert corpus: hinc tamen non sequitur, animam non habere ibi motum intrinsecum.

Durandus & Caietanus negat.

D. Thomas explicatur.

31 Traslacione acquirunt intrinsecum vbi nouum.

Dico Secundo, Corpus Christi in tali translatione, seu motu, acquirunt intrinsecum vbi nouum seu nouam presentiam ad nouum spatium. Ita Scotus dist. 6. q. 6. Gabriel lectione 47. & sequitur ex priore propositione. Patet, Quando enim Eucharistia deferretur ad infirmum, incipit Corpus Christi realiter esse presens infirmo, cum antea non esset presens: ergo acquisiuit nouam presentiam. Neque verum est, illam presentiam solum esse in speciebus: nam ipsummet Corpus Christi est realiter, & substantialiter presens, non minus quam Angelus erat presens, dum in corpore assumpto loquebatur Tobia.

Confirmatur; Quia Deus detractis speciebus, posset conferre Corpus Christi in eodem loco; & tunc ipsum esset presens, & non species. Similiter posset illud tunc mouere de loco in locum, tanquam rem spiritalem. Ergo secundum se vere presens est, & non tantum ratione specierum, per denominationem extrinsecam. Ut omittam, quod hoc parum videatur differre à presentia, quam ponunt hæretici. Esse enim presens per symbolum seu figuram, est esse presens extrinsecè.

D. V. B. I. V. M. I.

A quo moueatur Corpus Christi, dum mouetur speciebus?

Quidam volunt moueri à Deo: alij ab Anima Corporis Christi. Vide Scotum dist. 10. quest. 6.

Respondeo, Corpus Christi moueri ad motum specierum ab eo, qui mouet species. Ita D. Thomas, & communiter Doctores; estque certa. Probatur Primo, Nam de fide est, nos vere manducare Carnem, & bibere Sanguinem Domini: Matth. 26. Iohannis 6. & ad Corint. 11. ergo nos mouemus Corpus, & Sanguinem Domini. Patet

32 Corpus Christi mouetur ab eo qui mouet species.

consequentia: nam manducare & bibere duo requirunt: Primò, motum quandam localem rei quæ sumitur; debet enim trajici ex ore in stomachum. Secundo, vt hic motus fiat à manducante vitaliter; id est, per potentias animæ: vnde si hæc traiectio fiat per alium, v. g. mediante fistulâ, non erit manducatio. Vnde patet, Corpus Christi non moueri à solo Deo, aut à sola Anima Domini: quia sic traiectio non fieret à manducante. Probatur Secundo, Concilium Trident. definit *Corpus Christi esse circumgestandum in supplicationibus*, à Sacerdote scilicet, non à Deo, vel Anima Christi. Probatur Tertio: Ratione, Quia sicut antea substantia panis firmiter annexa erat speciebus per naturalem vnionem cum ipsis, sic vt nulla vis creata posset illas separare manentes saluas: ita Corpus Christi, quod succedit in locum panis, firmissimè connectitur speciebus, non mediante aliqua vnione formali, sed mediante vnione effectiua; qualis est, qua magnes vnit sibi ferrum: & simili modo species vnuntur Corpori Christi, ita vt sit mutua vnio effectiua, sicut inter panem & species erat mutua vnio formalis. Huius signū est, quod Corpus Christi tam diu maneat, quam diu saluæ sunt species. Hæc igitur vnio & connectio mutua, causa est, cur motus speciebus necessario etiam moueatur Corpus Christi: sicut, si moueas magnetem, necessario etiam moueas ferrum, quod magnes sibi vnuit.

Concilium Trident.

Inter Christum & species est vnio effectiua. hinc ipse mouetur, ad motum carum.

Notandum tamen est, Deum posse mouere Corpus Christi extra species; & illud rursus ponere sub speciebus. Imò probabile est, Animam Christi per dotem agilitatis posse mouere Corpus suum in Eucharistia, etiam extra species; & rursus speciebus subintroducere, cessante illa vnione effectiua: & tunc Corpus Christi per se primo moueretur; quia motus ab ipso inciperet, non à speciebus. Idem credibile est posse Angelum. Vide Gabrielem lectione 45.

33 Potest moueri Corpus Christi extra species à Deo, vel à sua anima.

D. V. B. I. V. M. I.

Vtrum mutatio facta in Corpore Christi, quæ ierit in Eucharistia, etiam fiat in illo, vt est in cælo; vel contra? Idem queri potest de omni corpore existente in duobus locis?

Respondeo Negatiuè. Et quidem id manifestum est in motu locali: quia implicat, vt motus localis, quem Christi Corpus habet in Eucharistia, sit idem numero in cælo. Ratio est; quia presentia, seu vbi, ad quod terminatur motus localis, est essentialiter immobilis: vnde essentialiter differt ab omni alia presentia.

34 Negatur.

Sed maior difficultas est de motu alterationis: vt de calefactione, frige factione, &c.

Verum dicendum est, ex naturâ rei non transferri has mutationes, aut terminos earum, quidquid alij dixerint; sed solum ex diuino beneplacito.

Quod non ex natura rei: Probatur, quia si corpus hic existens & Romæ, calefiat hic, non ideo calefiat Romæ: ergo ex naturâ rei non transfertur hæc mutatio.

35

Ex natura rei nec motus alterationis, nec termini earum transferri vel replicari possunt.

Antecedens patet: Primò, Quia fieri potest, vt eo tempore, quo hic calefit, Romæ applicetur causa refrigerans, quæ sine dubio inferet frigus. Secundo,

Primò.

Secundò.

Secundò ; Quia ignis hęc calefaciens , non potest calorem suum trajcere Romam : tũm quia locus ille est extra ambitũ virtutis eius ; tũm quia nulla causã naturalis potest idem ponere duobus locis , etiam intra suum ambitum . Dices , ratione subiecti fieri vt sit in duobus locis . Respondeo , Subiectum id non posse efficere : nam subiecti est solum recipere calorem , non autem influere actiue dando ei esse : ergo calor iste non replicatur Romã propter identitatem subiecti ; sed necesse est , vt à sua causã efficiente accipiat esse Romã ; quod tamen eius causã efficiens non potest dare .

Tertiò.

Tertiò ; Quia corpus , vt est hęc , nullam habet intrinsecam dependentiam à se , vt est Romã : ergo non est necesse , vt qualitatem , quam hęc accipit , etiam Romã accipiat .

Quartò.

Quartò , Quia presentiam , situm , extensionem ad locum , vel indiuisibilitatem , quam habet in vno loco , non habet in altero ; vt patet in mysterio Eucharistiã : ergo non est necesse , vt habeat illud accidens etiam in altero loco , quod habet in vno . Si dicas , illa accidentia pendere à loco , & ideo non trajci in alium locum : Respondeo , ergo ex eo , quod corpus hęc recipit accidentia , quã vel non possunt trajci (vt est presentia , & vbi ;) vel non trajciuntur reipsã (vt extensio , figura , situs ;) colligimus etiam alia accidentia naturali virtute non trajci . Si enim , propter identitatem subiecti , accidens quod in eo hęc recipitur , necessariò deberet etiã alibi in eo recipi , omne accidens in eo receptum deberet trajci ; vel certè , si non posset trajci , etiam non posset in eo recipi .

36
Si tempore
Passionis
fuisse af-
seruata Eu-
charistiã ,
non fuisse
in ea Chri-
stus passus .

Hinc sequitur , Si tempore passionis fuisse seruata Eucharistiã , Corpus Domini non fuisse alterandum in illa , aut lacerandum , sed prorsus illa sum permanens etiam in forma naturali alteraretur & laderetur : & consequenter nec animam separandam ibidem fuisse .

37

Super est de actibus vitalibus : quos quidam existimant necessariò trajci , propter sympathiã , quam habet anima vt est in vno loco , ad seipsam , vt est in alio .

Actus vi-
tales non
replicantur
necessariò
ad replica-
tionem sub-
iecti .

Sed contrarium est probabilius . Ratio est , Primò ; Quia nulla est dependentia intrinseca inter hominem , vt est hęc , & vt est alibi . Similiter nec inter animam vt hęc , & vt est alibi , quando vtrouque omnino perfectam & adãquatam presentiam habet . Ergo nulla est ratio , cur sit necesse actum vitalem ; qui hęc fit , etiam ibi fieri : vt si hęc videas Petrum , etiam eundem videas Romã .

Secundò ; Quia hęc actus non trajcitur ratione receptionis ; scilicet quod recipiatur in subiecto duobus in locis constituto ; vt patet ex dictis . Neque etiam ratione effectiõis ; eò quod efficiatur à causã in duobus locis constitutã . Nam quod hęc operatur , non necessariò operatur alibi : Si enim Dominus loquatur in cœlo , non opus est illum loqui in Eucharistiã ; vt omnes fatentur . Neque etiam ratione sympathiã , quã inter animam , vt est hęc adãquate & perfecte , & vt est alibi , nulla est sympathia ; cum sympathia requirat dependentiam . Adde , sympathiam non efficere , vt eadem numero actio trajciatur , sed vt noua resultat : vt patet , dum quis leditur in pede . Idem enim dolor non est in capite , sed alius resultat .

Dices , Ergo fieri potest , vt quis in vno loco peccet , & in altero mereatur : ac proinde , vt hęc saluetur , ibi damnatur .

Respondeo , Si loquamur de potentia Dei absolute , concedo totum . Tamen , quia id non est consentaneum rerum naturis , ideo , positã tali replicatione in homine viatore , credibile est Deum tali prouidentia eum gubernaturum , vt eundem statum consequatur .

An quis
posset hęc
damnari , &
alibi salua-
ri .

DVBIVM III.

Verum Corpus Christi , vt est in Eucharistiã , possit à causis naturalibus immutari alia mutatione , quã motu locali ?

Respondeo , Non posse : quidquid dicant Nominales . Ita D. Thomas , & communior sententia Doctorum . Vide Scotum dist. 10. q. 9. Patet discurrendo per omnia genera mutationũ . Non enim potest generari à causã naturali , cum iam existat ; nec corrumpi , cum sit incorruptibile . Sed etsi in propria specie mortale esset , vt erat in in vltima cœna , tamen in Eucharistiã corrumpi naturaliter nequiret . Ratio est ; quia causã naturales non possent illud alterare qualitibus corruptiuis , quibus naturale temperamentum evertitur : corruptio autem ex alteratione nascitur .

38
Affirmone
nominales ,
Verius ne-
gatur .

Probat Prior pars ; Quia vt qualitas aliqua recipiatur in Corpore Christi sub Eucharistiã , necesse est vt ipsa accipiat modum existendi indiuisibiliter , & in seipsa replicetur ; qui modus est valde supernaturalis , vnde à nulla causã naturali fieri potest . Quare nulla causã naturalis potest illi aliquam qualitatem imprimere ; ac proinde nec potest illud corrumpere . Hinc etiam fit , vt partes Christi , etsi simul sint , nec distent loco ; tamen non possunt in se vicissim agere , sicut fit in nobis . Ex quo sequitur illud corpus non posse etiam decrescere , vel accrescere . Decretio enim seu imminutio corporis , fit ex eo , quod aliqua particula ab alijs vi caloris consumantur in auras . Accretio verò ex applicatione alimenti & distributione per membra , eiusque post multas alterationes assimilatione .

Nulla can-
sa naturalis
potest hęc
agere in
Corpus
Christi .

Neque etiã
partes cor-
poris
in se inini-
cem .

Verum autem Christi Corpus possit corpora circumstantia immutare , non est ita certum . Nominales affirmant ; sed ob meritum fidei dicunt hanc actionem impediri .

39
Nominales
putat Cor-
pus Christi
posse im-
mutare cor-
pora cir-
cumstantia .

Verum contrarium est probabilius , & tenet D. Tho. cum alijs . Ratio est , Quia sicut corpus & corporales qualitates non possunt existere naturaliter , nisi extensa ; ita credibile est non posse agere naturaliter , nisi extensa : modus enim agendi , sequitur modum existendi . Confirmatur ; quia effectus harum qualitatum naturaliter postulat extensionem : non enim potest calor produci , nisi in re diuisibili : ergo & ipsa causã debet habere extensionem , vt naturaliter possit agere . Patet consequentia : Quia cum sit causã vnioca , effectus non habet altiorem modum existendi in ipsa , quã in passio .

Verius ne-
gatur .

DVBIVM IV.

Quomodo Corpus Christi desinat esse in Eucharistiã ?

Respondeo , & Dico Primò , Non desinere ibi esse per motum localem , quo , corruptis speciebus adscendat in cœlum . Est contra quosdam Theologos huius ætatis .

40
Nō adde-
dit locali-
ter in cœ-
lum .

Probat

Probatu Primò, Quia sic Corpus Christi haberet modum existendi spiritalem & indiuisibilem extra Sacramentum, scilicet in aère, & in cælo: quod est prorsus inauditum, & implicite est contra doctrinam Ecclesie; quæ dum docet Corpus Christi sic esse in Eucharistia, implicite negat illud sic esse alibi. Dogmata enim fidei, quæ aliquid peculiare affirmant, habent vim exclusiuam. Ut cum fides docet Filium assumpsisse naturam humanam, implicite insinuat Patrem, aut Spiritum sanctum non assumpsisse. Sic cum docet tres esse personas diuinas, insinuat non esse plures. Ergo pari modo cum docet Christum in Eucharistia esse spiritalem, inuisibilem, & indiuisibilem modo; insinuat eum sic non esse alibi. Secundò, Quia in cælo tot essent replicationes Corporis Christi, quot ab initio fuerunt consecrationes, æque in dies augerentur. Tertio, Christus quotidie ascenderet in cælum, sicut olim semel ascendit. Denique, ille modus existendi, non est conueniens functionibus humanæ naturæ: ergo non debet extra Eucharistiam, ob quam solam institutus est, conseruari.

Dico Secundò, Corpus Christi non definit ibi esse per solam mutationem factam in speciebus. Est contra Caietanum hoc loco. Probatu, Quia corpus habebat hic veram præsentiam, & sibi intrinsicam, quam corruptis speciebus amittit: ergo non definit hic esse per solam extrinsecam denominationem, sed amittit intrinsicam præsentiam, seu intrinsicam ubi.

41 Nec definit hic esse per solam mutationem factam in speciebus.

Obiectio.

Dices, Deus definit esse in creatura per mutationem solius creaturæ: ergo similiter dici poterit de Corpore Christi.

Solutio.

Respondeo, Desinente creatura, definit quidem Deus esse in illa, non tamen definit esse in illo spatio, in quo erat creatura, sed semper manet præsens ibi, sicut antè, ac proinde nõ immutatur. Quod si desineret esse in eodem spatio, verè immutaretur. Quare ne faciamus mutabilem, ponimus immensum. Secus est de Corpore Christi, quod non manet præsens eidem spatio corruptis speciebus.

42 Anitur modum existendi indiuisibilem.

Dico Tertio, Corpus Christi non solum amittit præsentiam ad hoc spatium, sed etiam absolutè modum existendi indiuisibilem. Patet, Quia nusquam retinet hunc modum, speciebus sacramentalibus desitis.

43 Desinit hic esse per subtractionem influxus diuini.

Dico Quarto, Christus videtur desinere esse in Eucharistia per subtractionem influxus, & deperdentia, qua diuinitus ibi fuit positus. Probatu, Quia non retinet duas dependentias substantiales, quasue replicationes, vt dictum est: ergo definit secundum alteram: non secundum eam, quam habet in cælo, (nam illa non terminatur ad Corpus Christi, vt est in Eucharistia:) ergo secundum eam quæ ponitur in Eucharistia.

Dices: Ergo si Christus non haberet modum essendi naturalem, desineret in nihilum.

Respondeo, Posita tali hypothese, conueniret non desinere in nihilum, sed alibi conseruari secundum illum modum existendi. Si quis tamen supponat ita desinere, vt nunc definit, & non habere alibi esse, potest concedere desierum in nihilum: sicut per actionem transubstantiationis, si alibi non esset, quodammodo ex nihilo crearetur. Neque mirum est, ex mira hypothese mira sequi.

ARTICVLVS VII.

Utrum Corpus Christi, prout est in hoc Sacramento, possit videri ab aliquo oculo, saltem glorificato?

Respondeo, Nõ posse videri oculo corporali, vt est in hoc Sacramento. Est communis sententia Doctorum dist. 10. exceptis Nominalibus.

44 Non potest hic videri oculo corporali.

Probatu Primò, Ratione D. Thomæ: Quia corpus visibile debet immutare mediũ per sua accidentia aut qualitates diffundendo species visibiles: sed qualitates Corporis Christi non possunt immutare medium: ergo hoc Corpus non potest videri naturaliter. Maior patet. Probatu minor, Quia qualitates Corporis Christi sunt hic mediante substantia, scilicet mediante Corpore Christi, ac proinde indiuisibiliter: vnde non habent per se habitudinem ad species panis, vel ad corpus circumstantis; id est, non coextenduntur speciebus panis vel spatij: ergo non possunt species visibiles diffundere.

Secundò, Quia accidentia Corporis Christi sunt hic per modum substantia; id est, secundum eum modum, qui conuenit substantia per se, vt præscindit ab accidentibus sensibilibus: atqui substantia per se non est visibilis, aut imaginabilis: ergo nec accidentia, vt sunt in Eucharistia.

Quæ ratio etiam probare videtur, nec supernaturaliter quidem videri posse. Nam oculus corporeus nõ potest eleuari in sua operatione ad videntiam substantia rei in se, vt præscindit ab accidentibus sensibilibus. Quod confirmatur, quia Corpus Christi non potest videri ab oculo intuitiue, sine modo illo, sub quo existit atqui hic modus penitus est inuisibilis, vt pote extra rationem obiecti sensibilis; sicuti sonus videri non potest: ergo & Corpus Christi affectũ hoc modo, est penitus inuisibile. Maior probatur, quia sicut non potest videri corpus, quod est extensum, nisi videatur illa extensio; ita etiã non potest videri inextensum, seu collectum in statu indiuisibilem, nisi ille status & modus videatur; visio enim fertur in re, prout est in se; nec potest eam abstrahere à suo modo absoluto, qui illam immediatè afficit. Confirmatur, Nõ potest videri nisi in certo spatio vel diuisibili vel indiuisibili: ergo non potest videri, nisi cum illo modo, quæ habet in spatio. Quare sicuti substantia spoliata colore & luce, non est visibilis, ita etiam color & lux spoliata extensione, non sunt villo modo visibilia.

45 Ne quidem supernaturaliter.

Dices Primò, D. Thom. ad 2. ait, Oculũ Christi videre seipsum sub Sacramento existentem; tamen non videre modũ existendi. Respondeo, Ob hoc argumentum Thomistæ passim existimant oculũ Christi videre seipsum, quatenus est in hoc Sacramento. Sed contra, Si oculus Christi potest seipsũ videre, vt est in Eucharistia, cur non etiam oculi Beatorũ? nec enim species impediunt: quia nõ solum interius latet, sed etiã est in superficie. Vnde forsasè D. Tho. solum vult dicere, oculũ Christi, vt est in hoc Sacramento, videre seipsum, nõ vt est in Sacramento; sed vt est in cælo: ita vt oculus videns, & visio sit in Sacramento, res visa in cælo. Quia probabile est, per concomitantiam visionem sui, quam habet de se in cælo, esse in Sacramento.

46

Nec se ipsum hic videri corporali oculo.

L 11 Dices